

Notat

Stærkt 2. kvartal for vikarbranchen

Data for 2. kvartal 2019

Resume

Vikarbranchen har gennem de seneste år oplevet en mærkbar stigning i beskæftigelsen, og seneste kvartal følger godt med i den udvikling. 2. kvartal af 2019 viser også de hidtidige bedste resultater for 2. kvartaler i vikarbranchen med 23.754 fuldtidsbeskæftigede vikarer. Dette er også en væsentlig stigning i forhold til 2. kvartal af 2018, hvor der var 23.106 fuldtidsbeskæftigede vikarer.

Vikarbranchen er fortsat i et solidt opsving efter den store nedgang under finanskrisen i 2008. Med udgangspunkt i beskæftigelsestallene fra 1. kvartal af 2013 som indeks 100 er beskæftigelsen i vikarbranchen nu på indeks 165,6. Dermed er beskæftigelsen steget med 65,6% siden 2013 sat op mod beskæftigelsen for arbejdsmarkedet som helhed, hvor beskæftigelsen er vokset med 10,2%.

På trods af den solide vækst i beskæftigelsen er omsætningen i branchen faldet med 5,72% i forhold til samme kvartal i foregående år. Dette viser den stærke konkurrence internt i branchen.

Vikarandelen, der er vikarbranchens andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse på arbejdsmarkedet, var i 2. kvartal af 2019 på 1,03%. På trods af, at det ligger et godt stykke under den højeste vikarandel fra 3. kvartal af 2016 på 1,12%, viser det stadig en generel øgning for 2. kvartalerne. Vikarandelen i 2. kvartalerne er både steget fra 1,00% i 2. kvartal af 2017 til 1,01% i 2. kvartal af 2018 og igen i seneste kvartal. Ser man på disse tal i en europæisk kontekst, så ligger Danmark i den lave ende, hvad angår vikarandelen. Det europæiske gennemsnit for andelen af vikarer i arbejdsstyrken er således ca. 1,7%, og derfor er der stadig forsat potentiale for en højere beskæftigelse i branchen.

Kommentar

Den rekordhøje beskæftigelse i vikarbranchen viser, at der er stort behov for fleksible ansættelser i danske virksomheder og i den offentlige sektor. Der er dog betydeligt udsving mellem efterspørgslen i forskellige brancher. Mens efterspørgslen efter vikarer indenfor det offentlige social og sundhedsområde fortsat er stærkt, er efterspørgslen svagt aftagende i forhold til tidligere i flere private brancher. Det hænger utvivlsomt sammen med den generelle usikkerhed om den fremtidige økonomi med flere trusler i horisonten som lavere efterspørgsel på flere af Danmarks eksportmarkeder, Brexit og handelskrig. Det påvirker naturligvis også efterspørgslen efter vikararbejdskraft.

Indhold

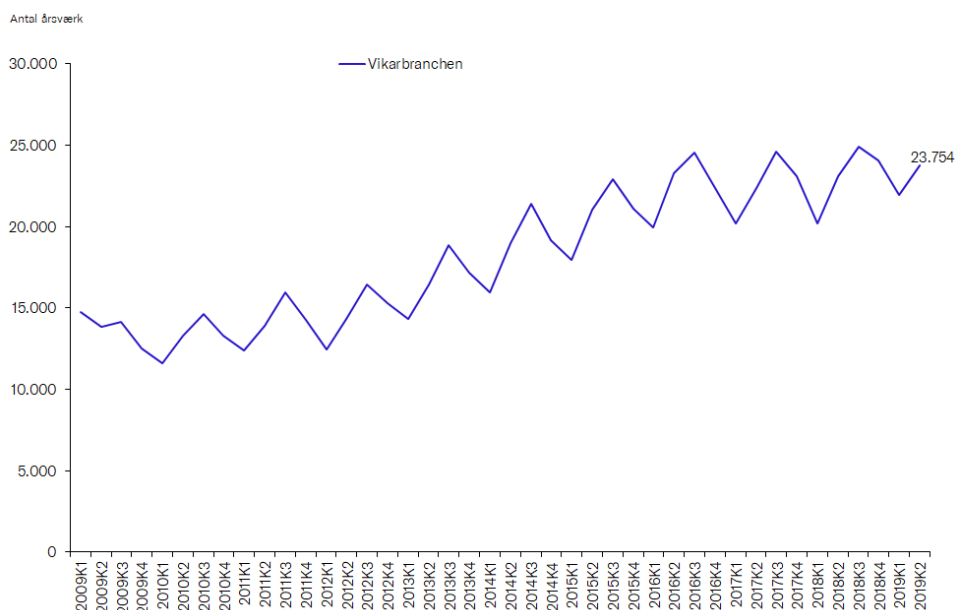
Fuldtidsbeskæftigelsen i vikarbranchen.....	2
Antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen.....	2
Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet	3
Vikarandelen på det danske arbejdsmarked	4
Vikarbeskæftigelsens andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse	5
Omsætning i vikarbranchen	5
Omsætningsudviklingen i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet	6

Fuldtidsbeskæftigelsen i vikarbranchen

Vikarbureauerne i Danmark beskæftigede i 2. kvartal af 2019 23.754 vikarer. Dette er en god stigning på 2,73% sammenlignet med samme kvartal i 2018, hvor det tilsvarende tal var 23.106. Antal fuldtidsbeskæftigede udregnes ved 1924 timer pr. medarbejder årligt. Da det er langt fra alle i vikarbranchen, der arbejder 1924 timer årligt, anslås det reelle antal personer, der har deres hovedindkomst fra vikararbejdet, derfor ca. til det dobbelte.

Antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen

Figur 1: Antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen

Kilde: Dansk Erhverv særkørsel pba. Danmarks Statistik. Bemærk, at data ikke omfatter selvstændige og medhjælpende ægtefæller, og at den samlede beskæftigelse er omregnet til hele antal årsværk.

I figur 1 er den kvartalsvise beskæftigelse opgjort for vikarbranchen. Inden for vikarbranchen er beskæftigelsestallet normalt præget af store udsving, med mindst beskæftigelse i 1. kvartal og størst beskæftigelse i 3.-4. kvartal, hvilket også fremgår af grafen.

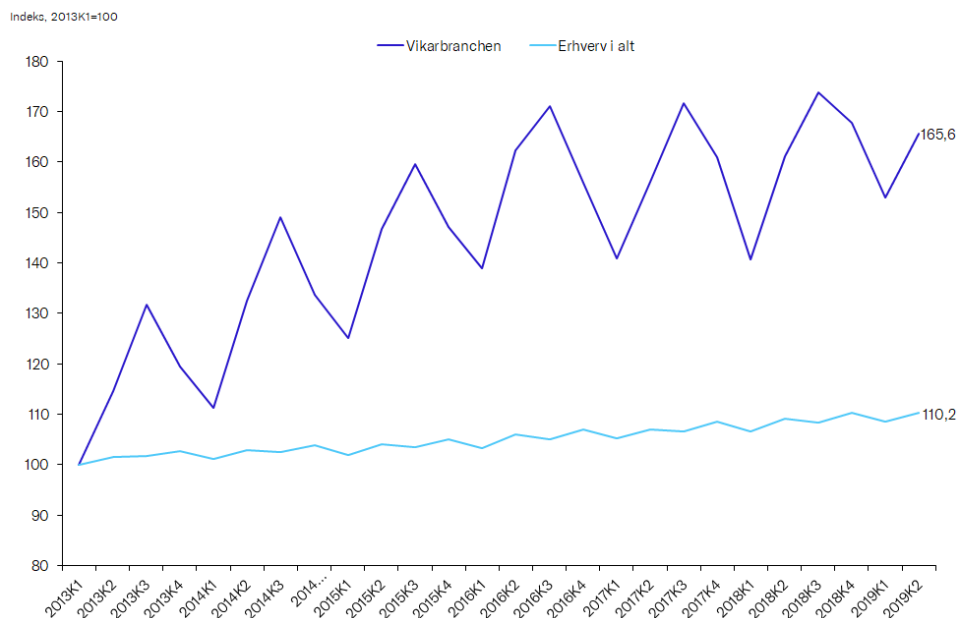
Vikarbeskæftigelsen omfatter vikarer udsendt til en brugervirksomhed (kunde) fra et vikarbureau, der er registreret i CVR med branchekoden for vikarbureauer (78.20.00). Beskæftigelsen er omregnet til fuldtidsstillinger/årsværk.

Både under og efter finanskrisen i 2008 blev vikarbranchen hårdt ramt. Branchen mistede en stor del af sin beskæftigelse frem til slutningen af 2009, og blev også hårdere ramt end det generelle arbejdsmarked.

Efter 2010 har branchen imidlertid oplevet en markant stigning i beskæftigelsen.

Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet

Figur 2: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet.

Kilde: Dansk Erhverv særkørsel pba. Danmarks Statistik og LBESKO4. Bemærk, at data ikke omfatter selvstændige og medhjælpende ægtefæller, og at den samlede beskæftigelse er omregnet til hele antal årsværk.

I figur 2 fremgår det, at væksten i vikarbeskæftigelsen generelt har været betydeligt stærkere end udviklingen i den generelle beskæftigelse. Med udgangspunkt i 1. kvartal af 2013 som indeks 100 ser vi, at vikarbeskæftigelsen har oplevet en solid stigning. I 2. kvartal af 2019 var vikarbeskæftigelsen således på 165,6.

Indekstallet for det generelle arbejdsmarked viser også en stigning i beskæftigelsen, der i 2. kvartal af 2019 ligger på 110,2, der er det næsthøjeste niveau siden 2013.

Faldet i beskæftigelsen inden for vikarbranchen var betydeligt stærkere, og startede allerede i 1. kvartal af 2008, hvilket var tidligere end for det generelle arbejdsmarked.

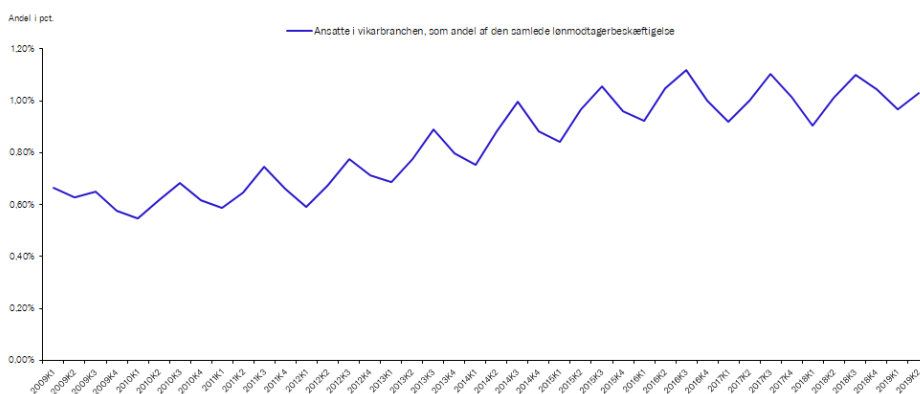
Det er helt forventeligt, at der ved pludselige kriser først, reduceres i vikarbeskæftigelsen, inden de fastansatte medarbejdere afskediges. Vikarer kan typisk afskediges med dags varsel. Dermed kan omfanget af vikaransættelser tilpasses betydeligt hurtigere end for fastansatte medarbejdere, som ofte er omfattet af opsigelsesvarsler i overenskomster eller i funktionærloven.

Til gengæld ansættes vikarer typisk i større omfang allerede ved lav økonomisk vækst og tidligt i et begyndende opsving. Virksomheder, der oplever stigning i efterspørgslen, kan have en tendens til i første omgang at hyre vikararbejdskraft, eller andre former for fleksible ansættelser, inden de påtager sig nye løbende økonomiske forpligtelser til fastansættelser. Vikarbeskæftigelsen er således en brugbar konjunkturindikator på den kommende udvikling i den generelle beskæftigelse. Dermed kan stigningen i vikaransættelser i Danmark også, til en vis grad, ses som en indikator på en forsigtig optimistisk tendens i økonomien, hvor man endnu er for usikker på fremtiden til at kunne foretage for mange fastansættelser på nuværende tidspunkt. På længere sigt og alt afhængig af konjunkturerne, kan en stor stigning i ansættelser af vikarer dog også være udtryk for begyndende flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet. Når det sker, ansætter virksomheder som sagt ofte vikarer som led i en rekrutteringsproces.

Vikarandelen på det danske arbejdsmarked

Vikarandelen på det danske arbejdsmarked i figur 3 viser, hvor stor en andel vikarbeskæftigelsen udgør af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse på det danske arbejdsmarked. Vikarandelen har i Danmark aldrig været meget over 1% af alle fuldtidsansatte lønmodtagere.

Figur 3: Ansatte i vikarbranchen, som andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse.

Kilde: Dansk Erhverv særkørsel pba. Danmarks Statistik og LBESKO4. Bemærk, at data ikke omfatter selvstændige og medhjælpende ægtefæller, og at den samlede beskæftigelse er omregnet til hele antal årsværk.

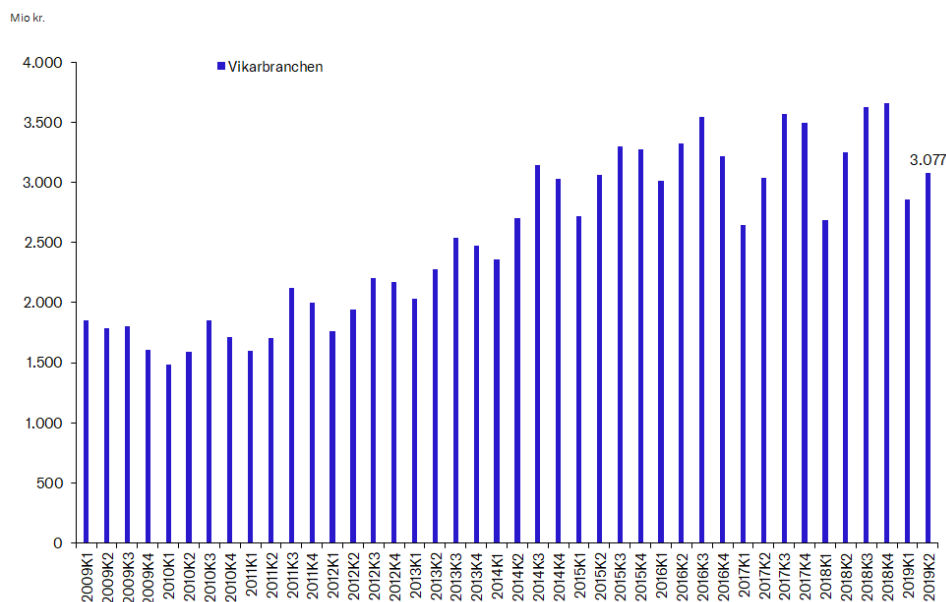
Vikarbeskæftigelsens andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse

I 2. kvartal af 2019 er vikarandelen på 1,03%, hvilket viser en yderligere stigning siden faldet i 2. kvartal af 2016 fra 1,05 %. Den højeste vikarandel var i 3. kvartal af 2016 på 1,12 %, hvilket også viser, at vikarbranchen i Danmark stadig ikke har opnået sit fulde potentiale. Det europæiske gennemsnit for andelen af vikarer i arbejdsstyrken er 1,7%, og derfor er der stadig fortsat potentiale for en højere beskæftigelse i branchen i DK. Som det fremgår af grafen i figur 3, er der større udsving. Det skyldes, at det er meget naturligt, at beskæftigelsen i 4. og 1. kvartal for vikarbranchen er betydelig mindre end i 2. og 3. kvartal.

Omsætning i vikarbranchen

Omsætningen i vikarbranchen er opgjort på baggrund af Danmarks Statistik for virksomheders køb og salg, som omfatter virksomhedernes løbende momsindberetninger.

Figur 5: Omsætning i vikarbranchen (Løbende priser).

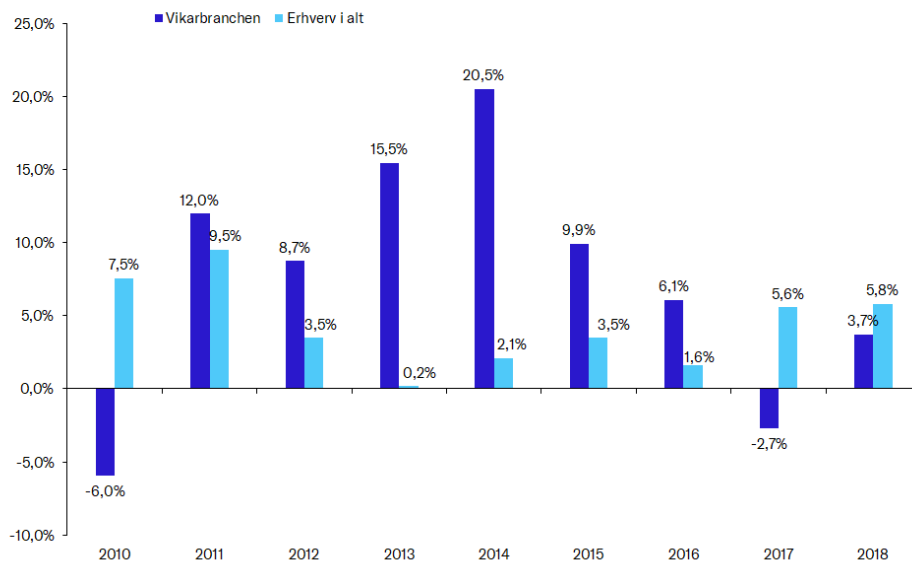

Kilde: Danmarks Statistik: FIKS44. Data er angivet på baggrund af virksomhedernes momsindberetninger, dvs. at momsfritaget salg ikke vil indgå. Omsætningen er opgjort eksklusiv moms. Bemærk, at data er angivet i løbende priser.

Vikarbranchen har gennem de seneste år oplevet en markant stigning i omsætningen, hvilket fremgår af figur 5. Dog kan der også ses i dataene, at denne stigning er stagneret en smule siden 2016. Omsætningen for 2. kvartal af 2019 var således 3.077 mio. kr., hvilket er et fald på 5,72% sammenlignet med kvartalet året før, hvor omsætningen var på 3.253 mio. kr. Årsagen til dette fald menes at være et marked, der har nået et foreløbigt højdepunkt, samt en øget intern konkurrence vikarbureauerne imellem. Dette forklarer hvorfor beskæftigelsen fortsat er høj, mens omsætningen er faldet. Derudover kan det også skyldes manglende indberetninger, hvorfor det er svært at tale om en større, negativ tendens på nuværende tidspunkt.

Omsætningsudviklingen i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet

Figur 6: Årlig omsætningsudvikling i vikarbranchen og på hele arbejdsmarkedet.

Kilde: Danmarks Statistik: FIKS44 og egne beregninger. Data er angivet på baggrund af virksomhedernes momsindberetninger, dvs. at momsfristaget salg ikke vil indgå. Omsætningen er opgjort eksklusiv moms. Bemærk at omsætningen er angivet i løbende priser.

Som det fremgår af figur 6, har omsætningsvæksten siden 2011 hovedsageligt været større i vikarbranchen end væksten på det generelle arbejdsmarked. 2014 var her et rekordår, hvor vikarbranchens omsætning vækstede med 20,5 %, mens arbejdsmarkedets omsætning “kun” steg med 2,1 %. Den udvikling har imidlertid ændret sig og været faldende siden rekordåret. I 2017 var der således for første gang siden 2010 negativ vækst i omsætningen hos vikarbranchen, samtidigt med at omsætningsvæksten på arbejdsmarkedet generelt havde en større vækst i omsætningen end hos vikarbranchen. I 2018 havde vikarbranchen igen en positiv omsætningsvækst på 3,7% - dog stadig overgået af omsætningsvæksten på det generelle arbejdsmarked på 5,8%.

OM DANSK ERHVERVS KONJUNKTURANALYSE, VIDEN OG RÅDGIVNING

Dansk Erhvervs Konjunkturanalyse er Dansk Erhvervs konjunkturovervågning af en række centrale videnerhverv i Danmark. Der sættes fokus på forretningsnære konjunkturparametre såsom beskæftigelse og samlet salg (omsætning).

Data for omsætningstal fra Danmarks Statistiks FIKS-statistik, som er givet ved virksomhedernes momsindberetninger, dvs. at evt. momsfrataget salg ikke vil indgå. Omsætningen er ex. moms.

Oplysninger om antal beskæftigede er fra Danmarks Statistiks såkaldte e-indkomstregister, der er givet ved virksomhedernes indberetninger til e-indkomst. Bemærk, at data ikke omfatter selvstændige og medhjælpende ægtefæller (da disse ikke modtager løn), og at den samlede lønindberetning for branchen af Danmarks Statistik er omregnet til, hvad det svarer til som hele antal årsværk.

Hverken omsætningstal eller beskæftigelsestal er sæsonkorrigerede og alle omsætningstal er angivet i løbende priser. Det vil sige, tallene ikke er blevet deflateret for prisudviklingen over tid

Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Konjunkturanalyse med tydelig kildeangivelse og med henvisning til Dansk Erhverv.

KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhvervs Konjunkturanalyse bygger på tal fra Danmarks Statistik: Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL), der er baseret på virksomhedernes indberetning til e-indkomst. Alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

Denne konjunkturanalyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der beklageligvis og trods kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

KONTAKT

Henvendelser angående analysen kan ske til sekretariatschef for Vikarbureauernes Brancheforening Jakob Tietge på jti@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6684.

REDAKTION

Fagchef Jakob Tietge, studentemedarbejder Trine Riis. Redaktionen er afsluttet 19. november 2019.

NOTER